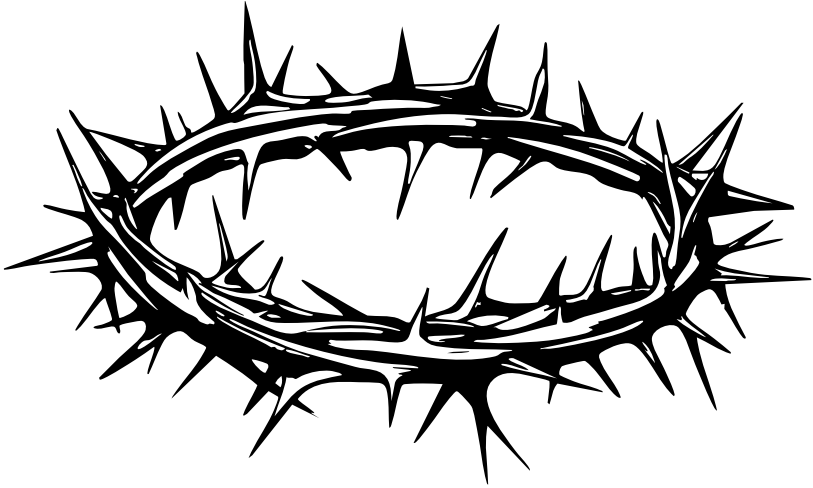

Goede Vrijdag

VRIJDAG 3 APRIL 2026

Dorpskerk Zelde

In de stilte komen wij binnen en tot rust en tot aandacht.

Lezen Johannes 12 vers 23 t/m 26

"Jezus zei: 'De tijd is gekomen dat de Mensenzoon tot majesteit wordt verheven. Waarachtig, ik verzeker u: als een graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft het één graankorrel, maar wanneer hij sterft draagt hij veel vrucht.

Wie zich aan het leven vastklampt, verliest het, maar wie in de wereld zijn leven loslaat, behoudt het voor het eeuwige leven. Wie Mij dient moet Mij volgen: waar Ik ben zal ook mijn dienaar zijn, en wie Mij dient zal door de Vader geëerd worden.

Lied 556 Alles wat over ons geschreven is

vers 1 en 2 allen, vers 3 vrouwen, vers 4 mannen, 5 allen

1. Alles wat over ons geschreven is,
gaat Gij volbrengen deze laatste dagen,
alle geboden worden thans voldragen,
alle beproeving van de wildernis.
2. Gods schepping die voor ons gesloten bleef
ontsluit Gij weer, Gij opent onze harten,
die zoon van David zijt en man van smarten
koning der Joden die de dood verdreef.

vrouwen

3. Jezus, de haard van uw aanwezigheid,
zal in ons hart een vreugdevuur ontsteken.
Gij gaat vooraan, Gij zult ons niet ontbreken,
Gij Hogepriester in der eeuwigheid.

mannen

4. Gij onderhoudt de vlam van ons bestaan,
aan U, o Heer, ontleent het brood zijn leven,
ons is een lofzang in de mond gegeven,
sinds Gij de weg van 't offer zijt gegaan.
5. Dit is uw opgang naar Jeruzalem,
waar Gij uw vrede stelt voor onze ogen,
vrede aan allen die uw naam verhogen:
heden hosanna, morgen kruisigt Hem.

Lezen Johannes 14 vers 27-31

Ik laat jullie vrede na; mijn vrede geef ik jullie, zoals de wereld die niet geven kan. Maak je niet ongerust en verlies de moed niet. Jullie hebben toch gehoord dat ik zei dat ik wegga en bij jullie terug zal komen? Als je me liefhad zou je blij zijn dat ik naar mijn Vader ga, want de Vader is meer dan ik. Ik vertel jullie dit nu, voordat het gebeurt, zodat jullie het geloven wanneer het zover is.

Ik kan niet lang meer met jullie spreken, want de heerser van deze wereld is al onderweg. Hij heeft geen macht over mij, maar zo zal de wereld weten dat ik de Vader liefheb en doe wat de Vader me heeft opgedragen. Kom, laten we hier weggaan.

Stilte

Zingen 319 Alles wat er staat geschreven

vers 1, 2, 3 allen, 4 mannen, 5 vrouwen, 6 en 7 allen.

1. Alles wat er staat geschreven,
Heer doe ons verstaan,
want uw woorden zijn ons leven,
spreek ons aan!

2. Mozes heeft het vuur zien branden
en hij werd uw knecht,
laat ons voortgaan aan zijn hand en
wijs de weg.

3. Herder David werd een koning
en hij zong uw lof,
en zijn zoon bouwde uw woning
heerlijk af.

mannen

4. Wat de sterren niet verzwijgen
sprak tot Abraham,
en een ster riep de drie wijzen
toen Hij kwam.

vrouwen

5. Jezus heeft het laatst gesproken
en zijn stem gaat voort,
want als graan is Hij gebroken
woord voor woord.

6. Zend uw regen uit de wolken
die het groeien doet:
graan dat brood wordt voor uw volk in
overvloed.

7. Gij gaat onze aard'te boven,
zend uw adem neer,
heel de aarde moet U loven
meer en meer.

Lezen Johannes 18 vers 1- 11

Nadat Jezus dit alles gezegd had, ging hij met zijn leerlingen naar de overkant van de Kidronbeek. Daar liep hij een olijfgaard in, met zijn leerlingen. Judas, zijn verrader, kende deze plek ook, want Jezus was er vaak met zijn leerlingen samengekomen. Judas ging ernaartoe, samen met een cohort soldaten en dienaren van de hogepriesters en de Farizeeën. Ze waren gewapend en droegen fakkels en lantaarns. Jezus wist precies wat er met hem zou gebeuren. Hij liep naar hen toe en vroeg: 'Wie zoeken jullie?' Ze antwoordden: 'Jezus uit Nazaret.' 'Ik ben het,' zei Jezus, terwijl Judas, zijn verrader, erbij stond. Toen hij zei: 'Ik ben het,' deinsden ze achteruit en vielen op de grond. Weer vroeg Jezus: 'Wie zoeken jullie?' en weer zeiden ze: 'Jezus uit Nazaret.' 'Ik heb jullie al gezegd: "Ik ben het,"' zei Jezus. 'Als jullie mij zoeken, laat deze mensen dan gaan.'

Zo gingen de woorden in vervulling die hij gesproken had: 'Geen van hen die u mij gegeven hebt, heb ik verloren laten gaan.'

Daarop trok Simon Petrus het zwaard dat hij bij zich had, haalde uit naar de slaaf van de hogepriester en sloeg hem zijn rechteroor af; Malchus heette die slaaf. Maar Jezus zei tegen Petrus: 'Steek je zwaard in de schede. Zou ik de beker die de Vader mij gegeven heeft niet drinken?'

Zingen Lied 587 vers 1 en 2 Licht voor de wereld

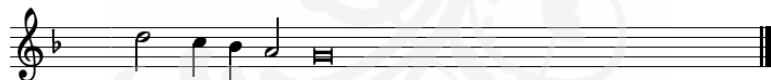
1 Licht voor de wereld, geeft U zich ge-van-gen

in de-ze nacht van dui-ste-re be-lan-gen?

Ik zoek U, Heer, en vraag U: maak mijn o-ren

heel om te ho-ren.

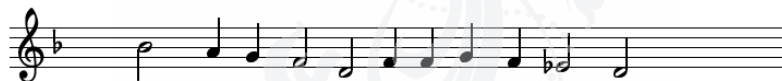
Liedboek Online

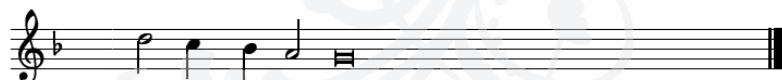
2 Eén mens moet ster-ven om een volk te red-den.

Door uw ge-hoor-zaam lij-den kan ik ver-der,

warm ik mij aan uw lief-de die niet loo-chent.

O - pen mijn o - gen.

Liedboek Online

Lezen Johannes 18 vers 12 - 27

De soldaten met hun tribuun en de Joodse gerechtsdienaars grepen Jezus en boeiden hem. Ze brachten hem eerst naar Annas, de schoonvader van Kajafas. Kajafas was dat jaar hogepriester en hij was het die de Joden had voorgehouden: 'Het is goed dat één man sterft voor het hele volk.' Simon Petrus liep met een andere leerling achter Jezus aan. Deze andere leerling kende de hogepriester en ging met Jezus het paleis van de hogepriester in, maar Petrus bleef buiten bij de poort staan. Daarop kwam de andere leerling, de kennis van de hogepriester, weer naar buiten; hij sprak met de portierster en nam Petrus mee naar binnen. Het meisje sprak Petrus aan: 'Ben jij soms ook een leerling van die man?' 'Nee, ik niet,' zei hij. De slaven en de gerechtsdienaars stonden zich te warmen bij een vuur dat ze hadden aangelegd omdat het koud was; ook Petrus ging zich erbij staan warmen. De hogepriester ondervroeg Jezus over zijn leerlingen en over zijn leer. Jezus zei: 'Ik heb in het openbaar tot de wereld gesproken. Ik heb steeds onderricht gegeven op plaatsen waar de Joden bij elkaar komen, in synagogen en in de tempel, en nooit heb ik iets in het geheim gezegd. Waarom ondervraagt u mij? Vraag het toch aan de mensen die mij gehoord hebben, zij weten wat ik gezegd heb.' Toen Jezus dat zei gaf een van de dienaren die erbij stonden, hem een klap in het gezicht: 'Is dat een manier om de hogepriester te antwoorden?' Jezus zei: 'Als ik iets verkeerd gezegd heb, zeg dan wat er verkeerd was, maar als het juist is wat ik heb gezegd, waarom slaat u me dan?'

Daarna stuurde Annas hem geboeid naar Kajafas, de hogepriester.

Simon Petrus stond zich intussen nog steeds te warmen. 'Ben jij soms ook een leerling van hem?' vroegen ze. 'Nee, 'ontkende Petrus, 'ik niet.' Maar een van de slaven van de hogepriester, een familielid van de man van wie Petrus het oor had afgeslagen, zei: 'Maar ik heb toch gezien dat je bij hem was in de olijfgaard?' Weer ontkende Petrus, en meteen kraaide er een haan.

Zingen Lied 587 vers 3 en 4

The image shows a musical score for a song. It consists of four staves of music, each with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written below the notes. The first staff starts with a '3' indicating a triplet. The second staff has a 'ze?' at the end of the line. The third staff ends with a period. The fourth staff ends with a double bar line. There is a faint watermark in the background that reads 'Liedboek Online'.

3 He-mel-se ko-ning, door God uit-ge-ko-zen,
waar-om staat U te-recht als rech-te-lo - ze?
U hebt geen schuld, de waar-heid is geschon-den.
U draagt mijn zon-den.

4 Hier is God zelf, ont-daan van al - le glo-rie,
de mens die uit de he-mel is ge-bo-ren.
Ik ben de ge-sel die Hem o-pen-haal-de,
ik laat hem val-len.

Liedboek Online

Lezen Johannes 18: 28-40

Jezus werd van Kajafas naar het pretorium gebracht. Het was nog vroeg in de morgen. Zelf gingen ze niet naar binnen, om zich niet te verontreinigen voor het pesachmaal. Daarom kwam Pilatus naar buiten en vroeg: 'Waarvan beschuldigt u deze man?' Ze antwoordden: 'Als hij geen misdadiger was, zouden we hem niet aan u uitgeleverd hebben.' Pilatus zei: 'Neem hem dan mee, en veroordeel hem volgens uw eigen wet.' Maar de Joden wierpen tegen: 'Wij hebben het recht niet om iemand ter dood te brengen.' Zo ging de uitspraak van Jezus in vervulling waarin hij aanduidde welke dood hij sterven zou. Nu ging Pilatus het pretorium weer in. Hij liet Jezus bij zich komen en vroeg hem: 'Bent u de koning van de Joden?' Jezus antwoordde: 'Vraagt u dit uit uzelf of hebben anderen

dit over mij gezegd?' 'Ik ben toch geen Jood,
'antwoordde Pilatus. 'Uw volk en uw hogepriesters
hebben u aan mij uitgeleverd–wat hebt u gedaan?'
Jezus antwoordde: 'Mijn koningschap hoort niet bij
deze wereld. Als mijn koningschap bij deze wereld
hoorde, zouden mijn dienaren wel gevochten hebben
om te voorkomen dat ik aan de Joden werd
uitgeleverd. Maar mijn koninkrijk is niet van hier.
Pilatus zei: 'U bent dus koning?' 'U zegt dat ik koning
ben, 'zei Jezus. 'Ik ben geboren en naar de wereld
gekomen om van de waarheid te getuigen, en ieder
die de waarheid is toegedaan, luistert naar wat ik zeg.'
Hierop zei Pilatus: 'Maar wat is waarheid?' Na deze
woorden ging hij weer naar de Joden buiten. 'Ik heb
geen schuld in hem gevonden, 'zei hij. 'Maar het is bij
u gebruikelijk dat ik met Pesach iemand vrijlaat–wilt u
dat ik de koning van de Joden vrijlaat?' Toen begon
iedereen te schreeuwen: 'Hem niet, maar Barabbas!'
Barabbas was een misdadiger.

Zingen Lied 586 Zie de mens die in zijn lijden

1. Zie de mens die in zijn lijden
teken werd voor alle tijden
van wat liefde dragen kan.
2. Weerloos heeft Hij heel zijn leven
zich aan anderen gegeven –
weergaloos is Hij alleen.
3. Die hem ooit op handen droegen
zijn dezelfde die hem sloegen
en die vroegen om zijn dood.

4. Maar nog is zijn hart bewogen
om hun blinde onvermogen –
stervende pleit hij hen vrij.

Lezen Johannes 19 Vers 1 -16

Toen liet Pilatus Jezus geselen. De soldaten vlochten een kroon van doorntakken, zetten die op zijn hoofd en deden hem een purperen mantel aan. Ze liepen naar hem toe en zeiden: 'Leve de koning van de Joden!', en ze sloegen hem in het gezicht. Pilatus liep weer naar buiten en zei: 'Ik zal hem hier buiten aan u tonen om u duidelijk te maken dat ik geen enkel bewijs van zijn schuld heb gevonden.' Daarop kwam Jezus naar buiten, met de doornenkroon op en de purperen mantel aan. 'Hier is hij, de mens,' zei Pilatus. Maar toen de hogepriesters en de gerechtsdienaars hem zagen begonnen ze te schreeuwen: 'Kruisig hem, kruisig hem!' Toen zei Pilatus: 'Neem hem dan maar mee en kruisig hem zelf, want ik zie niet waaraan hij schuldig is.' De Joden zeiden: 'Wij hebben een wet die zegt dat hij moet sterven, omdat hij zich de Zoon van God heeft genoemd.' Toen Pilatus dat hoorde werd hij erg bang. Hij ging het pretorium weer in en vroeg aan Jezus: 'Waar komt u vandaan?' Maar Jezus gaf geen antwoord. 'Waarom zegt u niets tegen mij?' vroeg Pilatus. 'Weet u dan niet dat ik de macht heb om u vrij te laten of u te kruisigen?' Jezus antwoordde: 'De enige macht die u over mij hebt, is u van boven gegeven. Daarom draagt degene die mij aan u uitgeleverd heeft de meeste schuld.'

Vanaf dat moment wilde Pilatus hem vrijlaten. Maar de Joden riepen: 'Als u die man vrijlaat bent u geen vriend van de keizer, want iedereen die zichzelf tot koning uitroept pleegt verzet tegen de keizer.' Pilatus hoorde dat, liet Jezus naar buiten brengen en nam plaats op de rechterstoel op het zogeheten Mozaïekterras, in het Hebreeuws Gabbata. Het was rond het middaguur op de voorbereidingsdag van Pesach. Pilatus zei tegen de Joden: 'Hier is hij, uw koning.' Meteen schreeuwden ze: 'Weg met hem, weg met hem, aan het kruis met hem!' Pilatus vroeg: 'Moet ik uw koning kruisigen?' Maar de hogepriesters antwoordden: 'Wij hebben geen andere koning dan de keizer!' Toen droeg Pilatus hem aan hen over om hem te laten kruisigen.

Zingen lied 560 vers 1 2 en 3 Hij ging de weg zo eenzaam

1. Hij ging de weg zo eenzaam
tot in Jeruzalem.
Geen vriend kon langer meegaan,
geen mens hield nog de wacht met hem.
Hij ging die weg voor hen.
Hij deed dit ook voor hen.
2. Hij ging de weg zo eenzaam
tot in Jeruzalem.
De beulen die hem sloegen,
bespotten met een doornenkroon.
Hij zweeg en leed voor hen,
Hij deed dit ook voor hen.

3. Hij ging de weg zo eenzaam.
Hij droeg zijn eigen kruis.
Hij bad: Mijn God, vergeef hen!
Hij leed en stierf op Golgotha.
Hij deed dit ook voor ons,
voor allen, ook voor ons.

Lezen Johannes 19 vers 17 – 24

Zij voerden Jezus weg; hij droeg zelf het kruis naar de zogeheten Schedelplaats, in het Hebreeuws Golgota. Daar kruisigden ze hem, met twee anderen, aan weerskanten één, en Jezus in het midden. Pilatus had een inscriptie laten maken die op het kruis bevestigd werd. Er stond op 'Jezus uit Nazaret, koning van de Joden'. Het stond er in het Hebreeuws, het Latijn en het Grieks, en omdat de plek waar Jezus gekruisigd werd dicht bij de stad lag, werd deze inscriptie door veel Joden gelezen. De hogepriesters van de Joden zeiden tegen Pilatus: 'U moet niet "koning van de Joden" schrijven, maar "Deze man heeft beweerd: Ik ben de koning van de Joden".' 'Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven, 'was het antwoord van Pilatus.

Nadat ze Jezus gekruisigd hadden, verdeelden de soldaten zijn kleren in vieren, voor iedere soldaat een deel. Maar zijn onderkleed was in één stuk geweven, van boven tot beneden. Ze zeiden tegen elkaar: 'Laten we het niet scheuren, maar laten we loten wie het hebben mag.' Zo ging in vervulling wat de Schrift zegt: 'Ze verdeelden mijn kleren onder elkaar en wierpen het lot om mijn mantel.' Dat is wat de soldaten deden.

Lezen Johannes 19 : 25 -30

Bij het kruis van Jezus stonden zijn moeder met haar zuster, Maria, de vrouw van Klopas, en Maria uit Magdala. Toen Jezus zijn moeder zag staan, en bij haar de leerling van wie hij veel hield, zei hij tegen zijn moeder: 'Dat is uw zoon,' en daarna tegen de leerling: 'Dat is je moeder.' Vanaf dat moment nam die leerling haar bij zich in huis.

Toen wist Jezus dat alles was volbracht, en om de Schrift geheel in vervulling te laten gaan zei hij: 'Ik heb dorst.' Er stond daar een vat water met azijn; ze staken er een majoraantak met een spons in en brachten die naar zijn mond. Nadat Jezus ervan gedronken had zei hij: 'Het is volbracht.' Hij boog zijn hoofd en gaf de geest.

Lied 575: 1 en 2

1. Jezus leven van ons leven
Jezus dood van onze dood
Gij hebt U voor ons gegeven
Gij neemt op U angst en nood
Gij moet sterven aan uw lijden
Om ons leven te bevrijden
Duizend duizendmaal o Heer
Zij U daarvoor dank en eer
2. Alle leed hebt Gij geleden
Gij gedragen met geduld
Als een worm zijt Gij vertreden
Zonder schuld om onze schuld
Opdat wij door U verheven
Als verlost en zouden leven
Duizend duizendmaal o Heer
Zij U daarvoor dank en eer

Moment van stilte

Het doven van de Paaskaars

Meditatieve muziek brengt ons tot het zingen 590:
1,2 en 3

1 Nu valt de nacht. Het is vol-bracht:
de Heer heeft heel zijn le - ven
voor het men-se - lijk geslacht
in Gods hand ge - ge - ven.

Liedboek Online

2 De we-reld gaf Hem slechts een graf,
zijn wo-nen was Hem zwer-ven;
al zijn on-schuld werd Hem straf
en zijn le - ven ster - ven.

Liedboek Online

3 Hoe slaapt Gij nu, die men zo ruw
aan 't kruis-hout heeft ge - han - gen.
Star-re rot-sen hou-den U,
rots des heils, ge - van - gen.

Liedboek Online

Lezen Johannes 19 : 31-42

Het was voorbereidingsdag, en de Joden wilden voorkomen dat de lichamen op sabbat, en nog wel een bijzondere sabbat, aan het kruis zouden blijven hangen. Daarom vroegen ze Pilatus of de benen van de gekruisigden gebroken mochten worden en of ze de lichamen mochten meenemen. Toen braken de soldaten de benen van de eerste die tegelijk met Jezus gekruisigd was, en ook die van de ander. Vervolgens kwamen ze bij Jezus, maar ze zagen dat hij al gestorven was. Daarom braken ze zijn benen niet. Maar een van de soldaten stak een lans in zijn zij en meteen vloeide er bloed en water uit. Hiervan getuigt iemand die het zelf heeft gezien, en zijn getuigenis is betrouwbaar. Hij weet dat hij de waarheid spreekt en wil dat ook u gelooft. Zo ging de Schrift in vervulling:

'Geen van zijn beenderen zal verbrijzeld worden.' Een andere schrifttekst zegt: 'Zij zullen hun blik richten op hem die ze hebben doorstoken.'

Na deze gebeurtenissen vroeg Josef uit Arimatea—die uit vrees voor de Joden in het geheim een leerling van Jezus was—aan Pilatus of hij het lichaam van Jezus mocht meenemen. Pilatus gaf toestemming en Josef nam het lichaam mee. Nikodemus, die destijds 's nachts naar Jezus toe gegaan was, kwam ook; hij had een mengsel van mirre en aloë bij zich, wel honderd litra. Ze wikkelden Jezus' lichaam met de balsem in linnen, zoals gebruikelijk is bij een Joodse begrafenis. Dicht bij de plaats waar Jezus gekruisigd was lag een olijfgaard, en daar was een nieuw graf, waarin nog nooit iemand begraven was. Omdat het voor de Joden voorbereidingsdag was en dat graf dichtbij was, legden ze Jezus daarin.

Zingen: Lied 590 : 4 en 5

4 't Is goed, o Heer, Gij hoeft de eer
van God niet meer te sta - ven.
Leg - gen wij ons bij U neer,
in uw dood be - gra - ven.

The image shows a musical score for a hymn. It consists of four staves of music in G major (one sharp) and 4/4 time. The lyrics are written below the notes. The first staff has a '4' above the first note. The second staff ends with a double bar line. The third and fourth staves continue the melody. The lyrics are: '4 't Is goed, o Heer, Gij hoeft de eer van God niet meer te sta - ven. Leg - gen wij ons bij U neer, in uw dood be - gra - ven.'

5 Hoe won-der-lijk, uit - zon-der-lijk
een sab-bat is ge - ko - men:
eens voor al heeft Hij het juk
van ons af - ge - no - men.

Liedboek Online

In stilte verlaten we de kerk. (geen muziek meer)
Morgen, de stille zaterdag vervolgd de Paascyclus

PROTESTANTSE GEMEENTE
EELDE-PATERSWOLDE
KOSTERIJWEG 2
9761 GE EELDE
WWW.DORPSKERKEELDE.NL